



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.445

Hely

Idő

"1918"

Személy

Szerző: -

Cím: Az elátkozott

kórház

Forrás: Világ

Bp

1918. XII. 10.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Ol)

Az elátkozott kórház

Hétszáz fertőző beteg gyógyszer és ápolás nélkül

(A Világ tudósítójától.) A háború folyamán, amikor még százezreivel küldözték az embereket a halálba s amikor az emberiség e rossz szellemeinek a legfőbb gondját az okozta, hogy minél több ember álljon rendelkezésre a lövészárkok megtömésére, akkor még egymást érték a tanácskozások, ankétok és nagy elhatározások, hogy a háború végével miként fogják majd helyreállítani a nép egészségét. Különösen sokat beszéltek arról, hogy a hosszú háborút követő átokból, a rejtente arányban elterjedt némi betegségekből s a vérbajból miként emeljék ki a szerencsétlenek megdöbbentő nagy számát és miként védjék meg ezáltal a jövő generációkat. Most itt van a háború vége. De aki nézi, hogy mi történik most azokkal a betegekkel, az megdöbbenéssel látja már egy borzalmas emberpusztulás lavináját, ami ellen kétségbeesetten kell felkiáltani, különösképpen most, ezekben a sötét horizontú napokban.

Meglátogattuk a XVII-es helyőrségi kórház nemibeteg-osztályát, amely a Retek-utcában, a Szapáry-féle bosnyák-kaszárnyában van elhelyezve. Büzhödt káposztaszag kalauzolja az idegent. Mert a rothadt káposztalőzelek mindenféle szanaszét hever, ahogy a betegek kidobják, miután nem tudják megenni. A kórháznak, a borbajos és lueses osztálynak (tisztok és legényeg együtt), mintegy hétszáz betege van együttvéve. A kaszárnya régebben alig százötven betegre volt berendezve. Most azonban, egyes hasonló kórházak megszüntetése és a mindenfelől hazatérő betegek seregélye folyton hirtelen megnőtt a betegek száma, viszont a berendezés és felszerelés, még a százötven emberre való is, valahogy eltűnt. Sivár, szemycs ágyak vannak a termekben szorosán egymásmelől zsúfolva. Kimondhatatlan a szenny és piszok mindenütt. Kidobott szalmaszá-

kok rothadt belseje, törött edények, rothadó ételmaradékok, magasra dagadt szemét uszók a lépcsőkön, folyosókon, a szobákban, valami bizonytalan bízü pocsolyában. — emberek, ez kórház, ahol beteg, romlott testű, megromlott véri, a legnagyobb pusztulást terjesztő betegségben szenvedők várják gyógyulásukat! Ez kórház!

A szobákban, mint a legnagyobb éjjeli menedékhelyen, kétségbeesett emberi teremtmények gubbasztanak. Nem fűtenek, nem világítanak. Igen, egy őrmester, valami irodában, az szerez petróleumot a betegeknek, de literjét tíz koronáért. Akik pedig itt vannak, azoknak nincs erre pénzük. Ezt el lehet binni.

Az ember szívje fáj, amint hallja beszélni ezeket a szerencsétleneket.

— Tudjuk, uram, hogy milyen veszedelmes betegség a miénk. Odakinn, a nyomorúságunkban szereződik. És mi, akik idejöttünk, becsületesen azt akarjuk, hogy gyógyítsanak bennünket, hogy ne vigyük tovább ezt a nyavalyát, de itt kitarítani nem lehet és itt mi meg nem gyógyulunk. Uram, hát mi lesz ebből?

Végighallgattuk az ehhez hasonló súlyos beszédeket és megtudjuk, hogy mik itt a bajok. A hétszáz-beteges kórháznak semmi ápoló és takarító-személyzete nincs. Enneklogva itt, semmiféle ápolás és takarítás nem történik. A beteg betegek az ágyba, amely a legtöbb esetben az előző beteg szennyétől bízős, rühös és telyes és várhat négy-öt napig, amíg először orvossal van találkozás. Olyan betegek, akik az ágyról nem tudnak leszállni, — a szegény ég az ember arcán, — napokon át fekszenek szennyökben. A kőzkatona, még a táborok is, — mert az is van itt. A múltébe, a rendelébe nincs aki vigye a jární nem tudót, úgy kuszik le a pocsolyás lépcsőkön s úgy vándorog vissza a megparált beteg. Nincs aki hordja az ételt, nincsenek evőeszközök, edények. Egy közös tábla tesz ki a szoba közepére az ételt s egy közös táblól esznek, legtöbbször közel, a vérbajos és más betegek együtt, mert elkülönítve sincsenek a fer-

tőzők a más betegektől. És milyen ételeket kapnak!

— Uram, hetenként egyszer lókolbászt kapunk, ez a legjobb, ez a mi ünnepnapunk. — mondja egy főhadnagy.

Egyébként tegnapelőtt tisztok pácolták ki a kéményt, hogy ha akad tüzelő, be lehessen fűteni, amit ugyan nem érdemes, mert az ablakok kijáznak törve.

De ez a piszok, szenny, fázás és éhezés mind hiabavaló a betegek részéről, mert gyógyulás ugyyszólván egyáltalán nincs. A kórháznak nincsenek sem gyógyszerei, sem műszerei. A betegek kénytelenek maguk venni a szérumot és az injekciós tűt és minden más apparátust, ami gyógykezelésükhöz szükséges. Emiatt a szegények zúdultak fel természetesen, mondván, hogy akít kívülről pénzelnek, az meggyógyulhat, mi meg nem? Erre az orvosok beszüntették a saját szérummal való oltást és kikötötték, hogy ha a tehetősebbek elég pénzt adnak össze, akkor a vásárolt szérummal mindenkit egyként oltanak.

Ennek a kórháznak dr. Veszely törzsorvos a parancsnoka. A napokban küldöttség ment hozzá, hogy segítsen valamit a betegek helyzetén. Immelámmal ígért valamit, de tenni annál kevesebbet. Az orvosok szinte napról-napra változnak itt, mert az orvosok, az egyszerű, emberséges orvosok nem képesek elhallgatni, hogy ezek tőrhetősebben állapotok és azért gyorsan meneszti őket.

Itt valamit tenni kell. Azonnal. Ez a kórház a társadalom olyan lezüllését kiáltja világra, hogy ha szikrája van még itt az emberi érzésnek és emberi kötelességtudásnak az ember iránt, akkor huszonnégy óra alatt meg fog változni ebben a kórházban minden.